

RESUMES — SAMENVATTINGEN SUMMARIES

Jean STENGERS, *Enkele vrijmoedige beschouwingen over «Faurisson en konsoorten».*

De titel van dit artikel is ontleend aan een passage uit een interview van Simone Veil : *Qu'attend-on pour se mobiliser contre Faurisson, Roques et les autres ?*. De auteur wil zich niet «mobilizeren», maar wel proberen een inzicht te krijgen in een aantal problemen :

- De aard van het revisionisme. Het verschilt van land tot land. Een Amerikaanse revisionist als Butz verschilt erg van Faurisson. De analyse zal vooral betrekking hebben op het Franse revisionisme dat, eigenaardig genoeg, het enige is dat echt weerklank vond.
- De rol van Faurisson in dit Franse revisionisme. Het is een grote rol. Rassinier was in Frankrijk een voorloper, maar zonder Faurisson zou het Franse revisionisme niet geworden zijn wat het is.
- De middens waarin Faurisson aansloeg : ze bevinden zich zowel uiterst links als uiterst rechts, maar men vindt eveneens revisionisten in de oude Franse rechterzijde (bv. Roques) en bij Fransen die noch speciaal gepolitiseerd, noch ergens in een categorie onder te brengen zijn.
- De reikwijdte van de stellingen van Faurisson : men moet zich niet blind staren op de ontkenning van het bestaan van gaskamers. Fundamenteel is echter de ontkenning van de volkenmoord zelf en van Hitlers wil tot uitroeiing.
- De geldigheid van die stellingen : de revisionisten schrijven slecht, zelfs bijzonder slecht, geschiedenis en dit vooral om drie redenen :
  - a) omdat zij steunen op bepaalde zeer specifieke feiten en de kontekst geheel verwaarlozen. Zij verwijzen bv. nooit naar Himmler, terwijl juist hij beter dan de anderen de genocide begrijpelijk maakt;
  - b) omdat hun lezing van de teksten dikwijls onjuist is. Het voorbeeld van het dagboek van dr. Kremer is in dit opzicht het meest opvallend;
  - c) omdat hun redenering dikwijls absurd is. De *esprit géométrique* waarmee Roques het getuigenis van Gerstein onderzocht is er een voorbeeld van.

- De manier waarop men in Frankrijk op deze stellingen gereageerd heeft. Deze was eerder ongelukkig : wetenschappelijk zwak en vooral onhandig, omdat men de indruk gaf dat er een « officiële » geschiedenis bestaat en dat de « ketters » vervolgd werden. Bij deze reactie werd dikwijls de aard zelf van het « geval » Faurisson miskend. Men noemde hem oneerlijk, terwijl hij eigenlijk niet van intellectuele oneerlijkheid kan beschuldigd worden. In werkelijkheid is het een gekke geleerde met een interpretatieve bezetenheid — die hij reeds in zijn commentaren op de sonetten van Rimbaud tentoonspreidde — en behept met een dwanggedachte waar-naar hij alles plooit.
- De uitdaging die het revisionisme vormt. Ze gebiedt ons een geschiedenis van de genocide te schrijven — wat nog niet is gebeurd — gebaseerd op een echt strenge bronnenkritiek en zonder welwillendheid t.a.v. verzonnen (er zijn er) en twijfelachtige getuigenissen. In die uitdaging aan de wetenschap ligt het nut van het revisionisme.

Jean STENGERS, *Some Free Reflections on «Faurisson and Company».*

The title of this article is taken from a passage in an interview with Simone Veil: « What are we waiting for to mobilise against Faurisson, Roques and company ? ». The present author does not intend to « mobilise himself » but seeks instead to elucidate a certain number of problems :

- The nature of revisionism. It varies from country to country. An American revisionist such as Butz is very different from Faurisson. The analysis in this article will deal essentially with French revisionism which curiously is the only one to have achieved a real resonance.
- The role of Faurisson in this French revisionism. It has been a major one. Rassinier in France was a precursor but without Faurisson French revisionism would not have taken the form which it has done.
- The milieu in which Faurisson has won converts : they have been at one and the same time from the extreme left and the extreme right but one also finds revisionists in the traditional right (Roques, for example) and amongst French men and women who are not especially politicised or easily classifiable.
- The scope of Faurisson's ideas : one must not let oneself be hypnotised by his denial of the existence of the gas chambers. He is essentially concerned with the denial of the Holocaust itself as well as the intent of Hitler to exterminate the Jews.

- The validity of these ideas: the revisionists write a very bad and even execrable sort of history. This is essentially for three reasons:
  - a) because they concentrate on certain detailed facts while ignoring totally the more general context. For example, they pay no attention to Himmler and yet it is Himmler who, better than any other, makes the genocide comprehensible;
  - b) because their interpretation of texts is often untenable: the example of the diary of Dr. Kremer is, in this respect, the most startling example;
  - c) because their reasoning is often absurd: the «geometrical spirit» in which M. Roques considers the testimony of Gerstein is an example of this.
- The form which reactions to these ideas in France has taken. In the opinion of the author of this article, this has not been a very happy episode. Scientifically weak and above all awkward, the responses have succeeded in creating the impression that there is an «official» history and that the «heretics» are being persecuted. In reacting against his ideas, the very nature of Faurisson's case has often been misunderstood. He has often been described as a dishonest individual and yet nothing permits one to accuse him of intellectual dishonesty. He is in reality a mad researcher who is suffering from an interpretative delirium — a delirium which he already demonstrated in his commentary on the vowel sonnet of Rimbaud — and is possessed by a fixed idea which he bends all the evidence to suit.
- The challenge thrown down by revisionism. It is incumbent upon us to write for the first time a history of the genocide based on a truly rigorous analysis of the source material without any indulgence for fabrications (which do exist) or for doubtful testimonies. In so far as it has created this challenge, revisionism has served a useful purpose.

Maxime STEINBERG, Kritische lezing van dagboeknotities over een genocide.

Deze studie van historische kritiek behandelt een merkwaardig document uit het nazi-archief over de *Endlösung*: het dagboek van Johann-Paul Kremer, SS-arts te Auschwitz. In de jaren 1979-1983 stond dat getuigenis in het middelpunt van de polemiek, die in Frankrijk over het niet-bestaan van de gaskamers was losgebroken. Om zijn loochening van de joodse genocide veilig te stellen, heeft R. Faurisson geprobeerd de betekenis van die notities te verdraaien.

Het dagboek in kwestie bracht het «uitroeiingskamp» aan het licht. Toen de SS-arts van Auschwitz zijn *Sonderaktionen* noteerde, zag hij er een «hel»

in, met «afschuwelijke taferelen» die het «toppunt van de verschrikking» bereikten. Zijn dagelijkse aantekeningen zijn echter meer dan een getuigenis over de gruwel. Ze geven een gebeurtenis weer die, evenals de notities, kronologisch en geografisch gesitueerd is. Kremer was slechts een van de medespelers en zag er te Auschwitz niet de volle omvang van in.

Voor het historisch onderzoek is zijn persoonlijke kroniek niettemin van uitzonderlijk belang: hoewel zijn aantekeningen leemten vertonen, zijn ze het enige geschreven nazi-getuigenis over de moord, van bij hun aankomst te Auschwitz, van joodse weggevoerden uit Frankrijk, België en Nederland. Een letterlijke interpretatie van het dokument volstaat echter niet. Andere bronnen uit die tijd zijn onmisbaar. Stukken uit de nazi-archieven, zowel van Auschwitz als van de verzamelkampen in het Westen, maken het mogelijk de joodse genocide in de drie vermelde landen op de voet te volgen, tot in de dagelijkse notities van de SS-officier. Die bronnen bevestigen eveneens het gerechtelijk getuigenis van de voormalige SS-arts van Auschwitz over het uitmoorden van de gedeporteerden in de gaskamers van zodra ze uit de treinen stapten.

Het bronnenmateriaal onthult bovendien de camouflage van de nazi-statistieken over de *Endlösung*, waarin eveneens de balans van de «westerse» deportatie werd opgenomen. De cijfers spreken een makabere taal. De volkenmoord is een statistisch meetbaar fenomeen dat noch eigentijdse, noch naoorlogse getuigenissen nodig heeft. De Belgische cijfers betreffende de joodse en andere slachtoffers van de Duitse bezetting bakenen het zeer precies af. In de boekhouding van de nazi-repressie komt de wegvoering om raciale redenen in al haar singulariteit tot uiting. Historisch gezien vloeit ze echter niet voort uit haar eindbalans, die geen onderscheid maakt tussen kamp des doods en uitroeiingskamp. Auschwitz was zowel het een als het ander.

De meeste op raciale basis weggevoerde personen, die het kamp binnentraden, ondergingen er de concentrationaire dood. Door haar omvang verschilt deze mortaliteit van de sterfte onder de politieke gevangenen in de andere kampen. Ze is niet karakteristiek voor de joodse genocide. Wat deze kenmerkt is de massale verdwijning van de *Endlösung*-gedeporteerden van zodra ze de treinen verlieten. In dat opzicht zijn de notities van de SS-arts van Auschwitz een uitzonderlijk dokument. Deze geschriften zijn zowat de kollektieve overlijdensaktes van de Westeuropese weggevoerden, die bij hun aankomst in het «uitroeiingskamp» uit de geschiedenis zijn gestapt.

Maxime STEINBERG, *A Daily Genocide: The Eyes of the Witness and the Stare of the One-Eyed Man.*

This piece of historical criticism analyses a remarkable document from the Nazi archives of the Final Solution, the diary of Johann-Paul Kremer, an SS doctor at Auschwitz. During the period 1979 to 1983, this contemporary testimony was at the centre of a polemic in France concerning the non-existence of the gas chambers. In order to sustain his negation of the Jewish genocide, R. Faurisson devoted himself to perverting the sense of the document. But in fact this first-hand testimony reveals the nature of the extermination camp. By keeping a record of his «special actions», the Auschwitz SS doctor described there a «hell» with «appalling scenes» which reached «the height of horror». But his daily notes written at Auschwitz are nevertheless even more significant than these expressions of horror. They bear witness to an event which, like the notes themselves, can be chronologically dated and geographically situated. Kremer, as one actor amongst many, did not seize at Auschwitz the full dimensions of this phenomenon but, for the purposes of historical research, his personal diary remains a source of exceptional importance. His notes, however incomplete they might be, form the sole written record of Nazi origin relating to the massacre upon their arrival at Auschwitz of the Jews deported from France, Belgium and the Netherlands. In this context, this archive document of capital importance acquires its full significance. A literal reading of the text does not reveal this; other available contemporary sources are essential. But when read in conjunction with documents from the Nazi archives at Auschwitz and the assembly camps in Western Europe, one is able to follow in great detail the process of the genocide of the Jews from these three West European countries in the daily notes of the SS officer. Moreover, these other sources serve to corroborate the judicial evidence of the former SS doctor of Auschwitz relating to the murder in the gas chambers of the deportees on their descent from the trains. In addition, this documentary material also removes the camouflage which has surrounded the Nazi statistics of the Final Solution, in which the results of the Western deportation in progress were also included. The figures of this process are gruesome. The genocide no longer remains there a matter of contemporary or post-war testimony; instead, it becomes a statistically measurable phenomenon. The Belgian figures relating to the victims, be they Jewish or not, of the German Occupation establish this phenomenon with remarkable precision. And in these numerical records of the Nazi repression, the racial deportation can be established in all its singularity. This singularity cannot be seen, historically speaking, from its final figures for it does not distinguish between the death camps and the concentration camps and Auschwitz was both a death camp and a concentration camp and the majority of racial deportees authorised to enter the camp suffered there a concentration camp death. Thus, it is in its proportions that this mortality differs from that of the political prisoners of the other camps. But this does not constitute the singularity of

the Jewish genocide. That singularity is the result of the massive killings of the deportees of the Final Solution which took place as soon as they arrived in Auschwitz. And it is in this respect that the daily notes of the SS doctor are an exceptional document. These written records serve in effect as a collective death certificate for these deportees from Western Europe who depart from the historical record on their arrival in the extermination camp.

Bart BRINCKMAN, *L'Office National du Travail (1940-1944). Un chaînon entre Travail et Pouvoir.*

Au cours de la préparation de la deuxième guerre mondiale, dans la seconde moitié des années trente, les dirigeants nazis virent très clairement où se situait le point faible de l'industrie de guerre du Troisième Reich. Le manque cruel de main-d'œuvre mettait en danger une productivité en hausse constante. Une législation du travail sévère devait y pallier. Son application fut confiée à un office national du travail auquel de très larges compétences furent reconnues. Le déclenchement de la guerre n'atténua pas cette préoccupation essentielle. Elle marque d'un fil rouge tout le processus de la prise de décision.

Cet arrière-plan explique pourquoi la *Militärverwaltung* porta une grande attention à la main-d'œuvre locale. Le gouvernement belge l'avait prévu et, par précaution, ferma ce qui portait alors l'appellation d'Office National du Placement et du Chômage. Ainsi l'occupant fut-il privé de l'appui logistique belge. Sous la pression des circonstances, notamment l'existence d'un demi-million de chômeurs, l'Office rouvrit ses portes fin mai 1940 sur ordre du Secrétaire Général du Travail et de la Prévoyance Sociale. Aussitôt après la capitulation belge, les autorités allemandes avaient tout mis en œuvre afin de drainer un maximum d'ouvriers vers les entreprises allemandes. La section de l'administration allemande chargée de cette tâche étant pauvre en personnel, l'aide de l'Office National du Travail (ex ONPC) fut demandée. Mais l'occupant ne pouvait se contenter du travail quasi amateur de cet organisme. Sous sa pression, le Comité des Secrétaires Généraux accorda à l'Office du Travail une extension de ses compétences. L'O.T. reçut le monopole absolu du placement sur le marché du travail. Il lui fut ainsi possible d'intervenir directement dans la gestion du personnel des entreprises. A sa tête fut placé le VNV F.J. Hendriks. Cet ancien cadre de Philips Belgique, désigné personnellement par le Comité des Secrétaires Généraux, fera montre de la compréhension nécessaire envers les Allemands tout au long de la guerre.

La collaboration de l'O.N.T. demeura plus ou moins conforme à la législation belge jusqu'en janvier 1942. A dater de ce moment, la *Militärverwaltung* lui délégua, par ordonnances, certaines tâches. Ainsi l'institution

fut un maillon essentiel de la politique du Travail Obligatoire, sans nul doute l'une des mesures les plus haïes de l'occupation. L'O.N.T. devint ainsi un instrument allemand sous les yeux pour le moins complaisants du Directeur Général Hendriks. Le Comité des Secrétaires Généraux en portait en réalité la responsabilité politique, l'Etat belge en payait les frais. Des tentatives du Secrétaire Général du Travail et de la Prévoyance Sociale pour « démissionner » Hendriks s'achevèrent à chaque fois par l'éloignement du premier nommé. Les Secrétaires Généraux n'osèrent pas recourir à des mesures plus drastiques comme la liquidation de l'Office ou la suspension de ses activités. La crainte de laisser les travailleurs belges totalement à l'abandon intervient nettement dans cette attitude. Ainsi l'étude de l'O.N.T. constitue une illustration évidente de la politique du moindre mal. Infiltré par l'Ordre Nouveau, l'O.N.T. rendra des services au Troisième Reich et à ses représentants jusqu'à la fin de la guerre. Il adoptera même une coloration nationale-socialiste. Hendriks estimait que le facteur Travail devait être dirigé par l'Etat. Il ne pouvait être question de la moindre liberté individuelle de travail. L'O.N.T. fut la cible de multiples représailles de la résistance.

Après la guerre, l'appellation Office National du Travail fut rapidement supprimée. Mais à la différence d'autres institutions de guerre (comme le Commissariat aux Prix et Salaires) son activité se poursuivit. Depuis 1963, l'institution s'appelle ONEM.

Bart BRINCKMAN, *The «Office National du Travail» (1940-1944). A Link between Labour and Power.*

In the course of planning for the Second World War in the second half of the 1930s, the Nazi leaders were very aware of what constituted the weak point in the industrial war machine of the Third Reich: an intense labour shortage prejudiced the continual rise in output. Severe labour legislation was intended to alleviate this problem and its application was devolved to a national labour office with considerable responsibilities. But the outbreak of war did not lessen this essential preoccupation. On the contrary, it made its resolution all the more important.

This background explains why the *Militärverwaltung* paid such attention to manpower in Belgium. The Belgian government had foreseen this and as a precaution it had closed down what was then called the *Office National du Placement et du Chômage* (ONPC). Thus, the Occupying forces were deprived of the logistical support of the Belgian authorities; but under the pressure of events — in particular the existence of half a million unemployed — the *Office* was reopened at the end of May 1940 on the orders of the *Secrétaire Général du Travail et de la Prévoyance Sociale*. Immediately after the Belgian military capitulation, the German authorities made every

effort to attract the maximum number of workers to German factories. As the section of the German administration responsible for this task was short of personnel, it requested the assistance of the *Office National du Travail* (ONT), the former ONPC. But the rather amateurish work of this body did not satisfy the Occupying forces and, under German pressure, the *Comité des Secrétaires Généraux* agreed to an extension in the responsibilities of the *Office National du Travail*. The ONT acquired as a result a total monopoly over the labour market, enabling it to intervene directly in the management of the personnel of enterprises. At its head was appointed a supporter of the VNV (the pro-German Flemish Nationalist movement), F.J. Hendriks. This former official of Philips in Belgium, chosen personally by the *Comité des Secrétaires Généraux*, was to display throughout the war all of the necessary understanding towards the Germans.

The collaboration of the ONT remained more or less within the limits of Belgian legislation until January 1942. At that moment, the *Militärverwaltung* issued decrees delegating to the ONT certain tasks. As a result, the institution became an essential element in the policy of labour conscription which was without doubt one of the most hated measures of the Occupation. The ONT was in effect a German tool under the, to say the least, indulgent supervision of its *Directeur Général* Hendriks. But the real political responsibility for the activities of the ONT lay with the *Comité des Secrétaires Généraux*, for it was the Belgian state which paid its costs. The various attempts of the *Secrétaire Général du Travail et de la Prévoyance Sociale* to dismiss Hendriks ended each time in the removal of the *Secrétaire Général* in question. And the *Secrétaires Généraux* did not dare to have recourse to more drastic measures such as the abolition of the *Office* or the suspension of its activities, for they feared the consequences of totally abandoning responsibility for Belgian workers. Thus, study of the ONT provides a clear illustration of the policy of the «lesser evil». Infiltrated by New Order elements, the ONT carried on providing assistance to the Third Reich and its representatives until the end of the war. It even adopted a national-socialist appearance: Hendriks considered that it was the responsibility of the state to control all labour and there could be no question of the least individual liberty of employment. As a result, the ONT was the target of many reprisals by the Resistance.

After the war, the title *Office National du Travail* was rapidly suppressed but, unlike other wartime creations (such as the *Commissariat aux Prix et aux Salaires*), its activities continued. Since 1963, it has been called ONEM.

Etienne VERHOEYEN, Een verzetsgroep uit de provincie Henegouwen: de «Phalange Blanche».

In augustus en september 1941 vielen de eerste slachtoffers van aanslagen gepleegd door verzetslieden tegen kollaborateurs: op 11 augustus 1941 de textielindustriële Louis Schnock uit Leuze en op 17 september 1941 notaris Paul Gérard, leider van Rex-Doornik. Een derde aanslag, die eveneens op 17 september gepland was tegen een Belgische medewerker van de *Sicherheitsdienst* uit Doornik, mislukte, en leidde tot de (ongewilde) dood van twee Duitse functionarissen van de SD, die hun agent, Omer Pieters, probeerden te beschermen.

De dood van de twee Duitse SD-mannen leidde tot scherpe reacties van Duitse zijde: de aanhouding van twintig inwoners van Doornik als gijzelaars (zij werden in november 1941 vrijgelaten), de dreiging met het terechtstellen van politieke gevangenen als gijzelaars wanneer zich nog aanslagen tegen Duitse militairen of politiepersoneel zouden voordoen en de oprichting van een *Sonderkommission*, belast met het onderzoek van de aanslagen. Voor inlichtingen die konden leiden tot de aanhouding van twee van de daders werd een premie van 10.000 *Reichsmark* uitgelooft.

Vrij vlug werden arrestaties verricht. In december 1941 verschenen zes leden van de *Phalange Blanche* voor de Duitse krijgsraad te Mons. De uitspraak werd in beraad gehouden en een aanvullend onderzoek werd gevraagd. Alle gearresteerden werden in 1942 als NN-gevangenen naar Duitse gevangenissen (later concentratiekampen) overgebracht. De leider van de groep, Paul Houbar, werd in maart 1944 te Dortmund onthoofd. Van de vijf overigen overleefden slechts twee de oorlog. Anne-Marie Vion, een Franse jonge vrouw bij wie Houbar een tijdlang ondergedoken was, overleed in 1945 in Ravensbrück. Een ander lid van de groep, Robert Lelong, wiens schuilplaats in Brasmenil verklikt werd, pleegde in november 1941 zelfmoord om aan aanhouding te ontsnappen.

Ofschoon in sommige documenten wordt gesteld dat de aanslagen werden uitgevoerd in opdracht van een Britse geheime dienst en ook de bezettende overheid scheen te geloven dat de daders onder leiding stonden van «politieke terroristen», heeft een grondig onderzoek deze stelling niet kunnen bevestigen. Het is bijgevolg niet uitgesloten dat de aanslagen op initiatief van de daders zelf werden uitgevoerd. Ook banden tussen de *Phalange Blanche* en andere Belgische verzetsgroepen werden nauwelijks vastgesteld (wel, terloops, met het in vorming zijnde Belgisch Legioen bv., maar deze veeleer toevallige contacten waren zeker niet van die aard dat de eventuele opdracht van deze groepering kan zijn uitgegaan).

Luc VANDEWEYER, *L'espoir d'une guerre de revanche allemande. La préparation de la collaboration par les nationalistes flamands proches de l'hebdomadaire «Vlaanderen» (1922-1934).*

Le nationalisme flamand connut un fort développement pendant la première guerre mondiale. L'occupant y fut pour beaucoup. Une partie de ces nationalistes désiraient la destruction de la Belgique. Ils furent attirés par le réseau activiste mis en place après le 11 novembre 1918 avec l'aide allemande.

L'élément le plus important du réseau fut le groupe constitué autour de l'hebdomadaire qui parut de 1922 à 1934. Ses membres étaient conscients qu'ils ne pouvaient espérer obtenir une majorité politique aussi se détournèrent-ils de la démocratie. Pour détruire la Belgique, l'intervention militaire s'avérait indispensable et celle-ci ne pouvait qu'être le fait de l'Allemagne. C'est pourquoi ils tablaient sur le renforcement des cercles revanchards de la République de Weimar. Cette alliance politique était idéologiquement typée : le traditionalisme élitaire. Pour beaucoup, ce penchant évolua vers une pensée fasciste.

L'espoir en une intervention de l'Allemagne revancharde était contrarié par la peur du pangermanisme. Celui-ci déniait au néerlandais le droit à l'existence et entendait intégrer tous les néerlandophones au sein d'un grand empire allemand germanique.

L'agitation de ce groupe nationaliste fut une contribution fondamentale à la préparation de la collaboration pendant la seconde guerre mondiale car il tablait sur une Allemagne agressive, tant au point de vue idéologique que politico-stratégique. Mais étant donné qu'au sein même de ce groupe le caractère thiois des néerlandophones était souligné, une attitude de résistance pouvait également en découler. Ceux qui prirent cette direction forment ce qu'on appelle la «résistance thioise». Ils joueront un rôle important dans le réveil du nationalisme flamand après la libération.

Luc VANDEWEYER, *The Hope of A German Military Resurgence. Preparations for Collaboration by the Flemish Nationalists close to the weekly «Vlaanderen» (1922-1934).*

Considerably influenced by the presence of the German forces, Flemish Nationalism experienced rapid development during the First World War. One part of this nationalist movement sought the destruction of Belgium and they were drawn to the «activist» network which was created with German assistance after the armistice of 11 November 1918.

Etienne VERHOEYEN, *A Resistance group from the Hainaut: the «Phalange Blanche».*

The first victims of attacks by the Resistance against collaborators were killed in August and September 1941: on 11 August the textile industrialist Louis Schnock from Leuze was killed and on 17 September Paul Gérard, a lawyer and the leader of Rex in Tournai was also assassinated. A third attack, also on 17 September against a Belgian agent of the *Sicherheitsdienst* of Tournai, failed and led to the unintended death of two German SD-functionaries, who were trying to protect their agent, Omer Pieters.

The death of the two German SD-men provoked sharp reactions from the Germans: twenty inhabitants of Tournai were taken hostage (though they were subsequently released in November 1941). Political prisoners were to be executed as hostages in the event of any further attacks against German military or police personnel and a *Sonderkommission* was established to investigate the attacks. Finally a premium of 10.000 Reichsmark was offered for any information that could lead to the arrest of two of the culprits.

Arrests were soon made. In December 1941 six members of the «*Phalange Blanche*» appeared before the German court-martial in Mons. The verdict was held over for further consideration and a supplementary investigation was asked for. But in 1942 all those arrested were transported to German prisons (later to concentration camps) as NN-prisoners. Paul Houbar, the leader of the group, was beheaded in Dortmund in March 1944. Of the remaining five, only two survived the war. Anne-Marie Vion, a young French woman who kept Houbar hidden for some time, died in Ravensbrück in 1945. Robert Lelong, another member of the group, whose hiding-place had been betrayed, committed suicide in November 1941 to escape arrest.

Some documents state that it was a British secret service that ordered these attacks. Even the Occupying forces seemed to believe that the culprits were led by «political terrorists». However, a thorough investigation could not confirm this thesis. It can therefore not be excluded that the attacks were made on the sole initiative of Houbar and his colleagues. Moreover, hardly any links were discovered between the «*Phalange Blanche*» and other Belgian Resistance groups. It was only sporadically in contact with the «*Légion Belge*» (then in the process of creation), but these mostly coincidental contacts were certainly not such that possible orders could have come from this movement.

The most important element of this network was the group which formed around the weekly newspaper *Vlaanderen* published from 1922 to 1934. Its members were aware that they could not hope to obtain majority support for their views and they therefore turned away from democracy. In order to destroy Belgium, they were aware that military intervention would be necessary and this could only come from Germany. This is why they based their hopes on the growth of resurgent militaristic groups in the Weimar Republic. But this political alliance also had an ideological character: elitist traditionalism which in the case of many led them towards a fascist outlook.

The hope of a German military return was, however, counterbalanced by a fear of pangermanism which would deny the Dutch language any existence and would seek to integrate all Dutch speakers into a large Germanic empire.

The work of this nationalist group was an essential contribution towards preparation for collaboration during the Second World War because it pinned its hopes of an aggressive Germany, both from an ideological and a politico-strategic point of view. But, given that within this group much stress was also laid on the «thiois» character of Dutch-speakers, an attitude of resistance to Germany could also result from it. Those who took this course subsequently formed what has been called the «thiois Resistance» and they were to play an important role in the reawakening of Flemish Nationalism after the Liberation.

Considerably influenced by the presence of the German forces, Flemish Nationalism experienced rapid development during the First World War. One part of this nationalist movement sought the destruction of Belgium and they were drawn to the «thiois» network which was created with German assistance after the armistice of 11 November 1918.